

Συνθήκη της Λισαβόνας: Έκκληση για να κυρωθεί έως το τέλος του 2008

Η Συνθήκη της Λισαβόνας θα προσδώσει μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμότητα και ικανότητα λήψης αποφάσεων στην Ένωση, θα ενισχύσει τα δικαιώματα των Ευρωπαίων πολιτών και θα βελτιώσει την λειτουργία των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Ως εκ τούτου, το ΕΚ ενέκρινε σήμερα με συντριπτική πλειοψηφία τη Συνθήκη και υπογράμισε την ανάγκη όλα τα κράτη μέλη της Ένωσης να προβούν στην κύρωσή της έως το τέλος του 2008, ώστε να τεθεί σε ισχύ πριν τις ευρωεκλογές του 2009.

Περισσότερη δημοκρατική νομιμότητα

Υιοθετώντας με 525 ψήφους υπέρ, 115 κατά και 29 αποχές την έκθεση των κ.κ. Richard CORBETT (ΣΕΚ, UK) και Iñigo MÉNDEZ DE VIGO (ΕΛΚ-ΕΔ, ES), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε την Συνθήκη της Λισαβόνας. Συγκεκριμένα, οι ευρωβουλευτές χαιρέτισαν το γεγονός ότι θα ενισχυθεί η δημοκρατική νομιμότητα και η ικανότητα λήψης αποφάσεων της ΕΕ χάριν της ενίσχυσης του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων. Όπως αναφέρεται στην έκθεση, όλη η ευρωπαϊκή νομοθεσία, με λίγες εξαιρέσεις, "θα υποβάλλεται στην διπλή έγκριση, με ίσους όρους, του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου". Επιπλέον, εκτός της ενίσχυσης του ελέγχου τους επί του συνόλου της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, τα κοινοβούλια των κρατών μελών θα αποκτήσουν "το δικαίωμα να απαιτούν επανεξέταση μιας πρότασης εάν πιστεύουν ότι δεν σέβεται την αρχή της επικουρικότητας".

Η Συνθήκη της Λισαβόνας προβλέπει ακόμη ότι ο Πρόεδρος της Επιτροπής "θα εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατόπιν προτάσεως του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην οποία θα λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα των ευρωεκλογών".

Ενίσχυση των δικαιωμάτων των πολιτών

Οι ευρωβουλευτές χαιρέτισαν επίσης το γεγονός ότι τα δικαιώματα των πολιτών θα ενισχυθούν, δεδομένου ότι ο Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ καθίσταται νομικά δεσμευτικός. Ο Χάρτης εκθέτει "πλήρως ενημερωμένο κατάλογο με το σύνολο των αστικών, πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων". Επιπλέον, "παρέχει νομική ασφάλεια στους πολίτες της Ένωσης", διασφαλίζοντας ότι όλες οι διατάξεις του κοινοτικού δικαίου και όλες οι ενέργειες στις οποίες προβαίνουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ ή βασίζονται στο κοινοτικό δίκαιο θα πρέπει να συμμορφώνονται με αυτά τα πρότυπα.

Η Συνθήκη καθιερώνει επίσης "το δικαίωμα πρωτοβουλίας των πολιτών της ΕΕ", βάσει του οποίου τουλάχιστον ένα εκατομμύριο πολίτες από ένα σημαντικό αριθμό κρατών μελών θα μπορούν να υποβάλουν προτάσεις σε θέματα στα οποία θεωρούν ότι απαιτείται μια νομική πράξη της Ένωσης.

Μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα

Οι ευρωβουλευτές χαιρέτισαν ακόμη το γεγονός ότι η νέα Συνθήκη θα ενισχύσει τη δυνατότητα των θεσμικών οργάνων της Ένωσης να φέρουν εις πέρας αποτελεσματικότερα το έργο τους. Μεταξύ άλλων, θα αυξηθούν σημαντικά οι τομείς στους οποίους οι κυβερνήσεις εντός του Συμβουλίου αποφασίζουν με ειδική πλειοψηφία και όχι με ομοφωνία.

Παράλληλα, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα καταστεί ένα καθ' όλα πλήρες όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η εξάμηνη εκ περιτροπής Προεδρία θα αντικατασταθεί από Πρόεδρο εκλεγόμενο από τα μέλη του για θητεία δυόμισι ετών. Όπως τόνισαν οι ευρωβουλευτές, αυτό θα δώσει τη δυνατότητα για μεγαλύτερη συνοχή στην προετοιμασία και τη συνέχεια των εργασιών του. Ο δε αριθμός των μελών της Επιτροπής θα μειωθεί, αρχίζοντας από το 2014, στα 2/3 του αριθμού των κρατών μελών, με αποτέλεσμα να αυξηθεί η ικανότητα δράσης της Επιτροπής.

Το Κοινοβούλιο ζήτησε, τέλος, να καταβληθούν όλες οι δυνατές προσπάθειες, τόσο από τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και από τις εθνικές αρχές, έτσι ώστε να ενημερωθούν σαφώς και αντικειμενικά οι ευρωπαίοι πολίτες για το περιεχόμενο της Συνθήκης.

Η συζήτηση (20.02.2008)

Οι εισηγητές

Σύμφωνα με τον Richard CORBETT (ΣΕΚ, UK), η Συνθήκη της Λισαβόνας βελτιώνει την δημοκρατική λογοδοσία της ΕΕ, δεδομένης της ενίσχυσης του ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των εθνικών κοινοβουλίων. "Ενισχύει επίσης τα δικαιώματα των πολιτών", καθώς καθιστά νομικά δεσμευτικό τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων. Τέλος, η Συνθήκη "βελτιώνει την αποτελεσματικότητα της Ένωσης" μέσω του περιορισμού της ομοφωνίας στο Συμβούλιο και της θέσπισης θέσης προέδρου του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για 2 ½ χρόνια.

Για τον Íñigo MÉNDEZ DE VIGO (ΕΛΚ-ΕΔ, ES) η Συνθήκη της Λισαβόνας αποτελεί μια "πολιτική λύση" που επιτρέπει στην Ένωση να βγει από το αδιέξοδο στην οποία την είχαν οδηγήσει τα δημοψηφίσματα στην Γαλλία και την Ολλανδία. Παρότι δεν είναι τόσο φιλόδοξη όσο η συνταγματική συνθήκη, η Συνθήκη της Λισαβόνας "περιλαμβάνει την ουσία της συνταγματικής συνθήκης". Όπως δηλαδή εξήγησε ο Ισπανός ευρωβουλευτής, καθιστά την ΕΕ δημοκρατικότερη και αποτελεσματικότερη και αποτελεί προστιθέμενη αξία για τους πολίτες.

Το Συμβούλιο

Ο Janez LENARCIC τόνισε ότι με την Συνθήκη της Λισαβόνας βελτιώνεται η αποτελεσματικότητα της ΕΕ. Επιπλέον, η Συνθήκη επιτρέπει στην ΕΕ να προσεγγίσει περαιτέρω τους πολίτες αλλά και να αντιμετωπίσει καλύτερα τις προκλήσεις με τις οποίες είναι αντιμέτωπη. Ζήτησε, τέλος, την κύρωσή της μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2009.

Η Επιτροπή

Η Margot WALLSTRÖM χαρακτήρισε την Συνθήκη της Λισαβόνας ως "ένα εξαιρετικά θετικό βήμα για το μέλλον της Ένωσης" που θα της επιτρέψει να διαβεί "ένα δρόμο δημοκρατικότερο και διαφανέστερο". Μεταξύ άλλων, η Συνθήκη "βελτιώνει την δημοκρατική νομιμοποίηση της ΕΕ" και "ενισχύει την συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων" και των πολιτών. Παρότι κατέστησε σαφές ότι η κύρωση της Συνθήκης δεν μπορεί να θεωρείται αναπόφευκτη, η Επίτροπος ζήτησε να "προετοιμαστούμε για την θέση της σε ισχύ".

Η Επιτροπή Προϋπολογισμών του EK

Εκπροσωπώντας την Επιτροπή Προϋπολογισμών, ο κ. Κώστας ΜΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ (ΠΑΣΟΚ) τόνισε ότι σε θέματα του προϋπολογισμού το Κοινοβούλιο θα αποκτήσει ισότιμο ρόλο με το Συμβούλιο. Συγκεκριμένα, καταργείται η διάκριση μεταξύ υποχρεωτικών και μη υποχρεωτικών δαπανών. Ως εκ τούτου, "συζητάμε τα πάντα", συμπεριλαμβανομένης και της γεωργικής πολιτικής. Επιπλέον, επεσήμανε ο ευρωβουλευτής του

ΠΑΣΟΚ, " η Συνθήκη θέτει μόνο το πλαίσιο των νέων ρόλων μεταξύ Συμβουλίου και Κοινοβουλίου, η δε μορφή που θα λάβει στην πράξη εξαρτάται από τη δραστηριοποίηση και τη δυναμική των οργάνων και των πράξεών τους. Το ίδιο ισχύει γενικότερα και στους υπόλοιπους τομείς, όπου τον τελευταίο λόγο έχουν οι πολιτικές και οι πολίτες".

Ο Έλληνας πολιτικός σημείωσε ακόμη ότι η Συνθήκη της Λισαβόνας "δεν πρέπει να θεωρηθεί το τέλος του δρόμου αλλά βήμα για ένα καλύτερο, ανανεωμένο, αποτελεσματικότερο και κυρίως δημοκρατικότερο πλαίσιο που παρέχει μεγαλύτερες δυνατότητες στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. "

Μετά την αδυναμία κύρωσης της συνταγματικής συνθήκης, η ΕΕ δεν έγινε πιο αμυντική, έγινε πιο κοινωνική, σημείωσε ακόμη ο κ. ΜΠΟΤΟΠΟΥΛΟΣ. Συγκεκριμένα, τόνισε: "Υπάρχουν περισσότερες κοινωνικές ρήτρες, περισσότερα δικαιώματα, μια προσπάθεια να ανοίξει η Ευρώπη προς τα έξω, μέσα από αυτή τη διαδικασία, και νομίζω ότι αυτό είναι το σημαντικό δίδαγμα και γι' αυτό πρέπει να επικυρωθεί η Συνθήκη της Λισαβόνας".

Οι πολιτικές ομάδες

Ο Joseph DAUL (ΕΛΚ-ΕΔ, FR) δήλωσε ότι η Συνθήκη είναι παρά πολύ σημαντική και θα επιτρέψει στην ΕΕ να καταστεί εκ νέου δυναμική. Συγκεκριμένα, επεσήμανε ο Γάλλος ευρωβουλευτής, της παρέχει τα μέσα για να λειτουργεί αποτελεσματικά, ενισχύει την δημοκρατία και την διαφάνεια, καθιστά την συναπόφαση την κανονική νομοθετική διαδικασία και προβλέπει ένα δικαίωμα συμμετοχής των πολιτών. Επιπλέον, επιβεβαιώνει την θέση της ΕΕ ως πρωταγωνιστή στην παγκόσμια σκηνή και επιτρέπει στην ΕΕ να δρα με μεγαλύτερη ευχέρεια σε τομείς που απασχολούν ιδιαίτερα τους πολίτες, όπως ο ενεργειακός εφοδιασμός. Τέλος, ο κ. DAUL κάλεσε τα κράτη μέλη να κυρώσουν την συνθήκη, ώστε να τεθεί σε ισχύ ως την 1η Ιανουαρίου 2009.

Ο κ. Martin SCHULZ (ΣΕΚ, DE) επεσήμανε ότι η επικύρωση της Συνθήκης θα επιτρέψει στην Ένωση και τα μέλη της να αντιμετωπίσουν αποτελεσματικά τις προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης αλλά και να σταθούν ισότιμα απέναντι σε χώρες όπως οι ΗΠΑ, η Ινδία και η Κίνα. Κατά την άποψη του Γερμανού ευρωβουλευτή, η μοναδική ευκαιρία που έχουν κράτη, όπως η Γαλλία και το Ηνωμένο Βασίλειο, που άλλοτε κυριαρχούσαν στην υφήλιο, να διατηρήσουν την επιρροή τους είναι μια Ευρωπαϊκή Ένωση που θα λειτουργεί βάσει της Συνθήκης της Λισαβόνας.

Την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας της ΕΕ να δρα στο διεθνές στερέωμα αναμένει ολόκληρος ο κόσμος, δήλωσε ο κ. Andrew DUFF (ΦΙΛ, UK). Εξέφρασε ακόμη την προσμονή του για την βελτίωση της ποιότητας της ευρωπαϊκής νομοθεσίας που θα επιφέρει η Συνθήκη της Λισαβόνας. Τέλος, κατηγόρησε την βρετανική κυβέρνηση ότι είναι "πολύ φοβισμένη" για να υπερασπιστεί την Συνθήκη.

Η εσωτερική αγορά αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες εξελίξεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση δήλωσε ο Brian CROWLEY (ΕΕΕ, IE). Τα 46 δισεκατομμύρια που έχει συνεισφέρει η Ένωση στα κράτη μέλη έχουν αποφέρει σημαντικές βελτιώσεις στην κοινωνική, οικονομική και πολιτιστική τους ζωή. Ως εκ τούτου, εξέφρασε την αισιοδοξία του ότι όλα τα κράτη, συμπεριλαμβανομένης και της Ιρλανδίας, θα κυρώσουν την Συνθήκη της Λισαβόνας.

Υπέρ μιας πανευρωπαϊκής δημοκρατίας τάχθηκε ο Johannes VOGGENHUBER (ΠΡΣ/ΕΕΣ, AT). Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε σε σχόλιο του Henry Kissinger περί της εξάντλησης των ευρωπαϊκών κρατών, τα οποία πλέον βασίζονται στο όραμα της Ευρώπης για το μέλλον. Και πρόσθεσε ότι αυτή είναι η καλύτερη περιγραφή για αυτήν την Συνθήκη.

Η Mary Lou McDONALD (ΕΕΑ/ΠΒΧ, IE) χαρακτήρισε την Συνθήκη της Λισαβόνας ως μια λευκή επιταγή που θα οδηγήσει στην διάβρωση της δημοκρατίας. Τούτου διθέντος, κάλεσε τους λαούς της Ευρώπης να την απορρίψουν.

Ο Nigel Paul FARAGE (Α/Δ, UK) κατηγόρησε την Ένωση ότι προσπαθεί να παραπλανήσει μαζικά τους πολίτες και ότι φοβάται την διεξαγωγή δημοψηφισμάτων, τα οποία όμως είχε υποσχεθεί.

Οι Έλληνες ομιλητές

"Η Συνθήκη της Λισαβόνας σηματοδοτεί την μετάβαση από ένα συνταγματικό ελιτισμό στην μεταρρύθμιση του ευρωπαϊκού ενοποιητικού έργου. Με τον καταστατικό δυϊσμό, δηλαδή τις δυο νομικά ισότιμες αναθεωρημένες συνθήκες διασφαλίζεται ο κοινός ευρωπαϊκός βηματισμός", τόνισε ο κ. Γιώργος **ΠΑΠΑΣΤΑΜΚΟΣ** (ΝΔ). Παράλληλα, καθίσταται περισσότερο ορατή μια Ευρώπη των πολλαπλών ταχυτήτων. Δηλαδή "η Ένωση κερδίζει σε ευελιξία, χάνει όμως σε κοινή ενοποιητική δυναμική". Ενισχυμένος από τον πρόσφατο ευρωπαϊκό συμβιβασμό εξέρχεται και ο κοινοβουλευτισμός με την ενίσχυση του ρόλου τόσο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσο και των εθνικών κοινοβουλίων, επεσήμανε ακόμη ο Έλληνας πολιτικός.

Κατά την άποψη του κ. **ΠΑΠΑΣΤΑΜΚΟΥ**, η επιτυχής διέξοδος της επικυρωτικής προσπάθειας, προπάντων όμως η διαρκής δημοκρατική νομιμοποίηση του παραγομένου έργου στα μάτια των Ευρωπαίων πολιτών, προϋποθέτει το άνοιγμα μιας εις βάθος πολιτικής συζήτησης για την μείζονα πολιτική, οικονομική και κοινωνική κατεύθυνση της Ένωσης, για την σχέση του Ευρωπαίου πολίτη με την Ένωση, για την θέση της Ένωσης στον κόσμο. Στο πλαίσιο αυτό, πρόσθεσε ο ευρωβουλευτής της ΝΔ, η εγκαθίδρυση ενός διαρκούς διαφανούς και δημοκρατικού διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών δεν μπορεί να είναι μόνο προσχηματική αλλά πρέπει και να αντανακλά βαθιά πολιτικοποίηση του ενοποιητικού εγχειρήματος. "Σ' αυτή την πολιτικοποίηση ο ρόλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι καθοριστικός", τόνισε ο κ. **ΠΑΠΑΣΤΑΜΚΟΣ**.

Επικοινωνία :

Νίκος ΣΑΛΛΙΑΡΕΛΗΣ

Μονάδα Σύνταξης και Διάδοσης - Υπεύθυνος Ελληνικού Τομέα

E-mail: typos-EL@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 32017

STR: (33-3) 881 74076

PORT: (32) (0)498 98 33 26

Αμαλία ΖΑΟΥΣΗ

Μονάδα Σύνταξης και Διάδοσης - Ασκούμενη

E-mail: typos-EL@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 31391

Federico DE GIROLAMO

Μονάδα Αίθουσας Τύπου

E-mail: constit-press@europarl.europa.eu

BXL: (32-2) 28 31389

STR: (33-3) 881 72850

PORT: (32) 0498.983.591